

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Státní jazyková škola, Plzeň, Sady 5. května 42

Sady 5. května 42, 301 14 Plzeň

Identifikátor školy: 600 028 704

Termín konání orientační inspekce: 10. – 14. březen 2003

Čj.	044 159/03-5071
Signatura	od4xw528

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Státní jazyková škola, Plzeň, Sady 5. května 42 je příspěvková organizace, která byla zřízena Plzeňským krajem na dobu neurčitou. Do působnosti kraje přešla k 1. dubnu 2001. Rozhodnutím MŠMT je škola zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bez dalších součástí. Předmětem její hlavní činnosti je poskytování jazykového vzdělávání ve světových i jiných jazycích. Ve zřizovací listině jsou vymezeny oblasti doplňkové činnosti organizace: specializovaný maloobchod, překladatelská a tlumočnická, vydavatelská a nakladatelská činnost, pořádání odborných kurzů, vzdělávacích akcí, školení a lektorská činnost. Škola sídlí v samostatné budově, která je majetkem Města Plzně. Je jedinou školou v Plzni s akreditací MŠMT pro konání státních jazykových zkoušek.

Organizační formou výuky je kurz, který lze členit na skupiny. Škola zřizuje typy kurzů podle aktuální společenské poptávky a potřeby. K datu inspekce bylo zapsáno celkem 2011 posluchačů. Uvedená kapacita v platném rozhodnutí o zařazení školy do sítě je 2500 posluchačů. Týdně se ve škole vyučuje 769 vyučovacích hodin.

Škola má již dlouholetou tradici, v příštím školním roce oslaví 40. výročí své existence jako samostatné organizace.

PŘEDMĚT ORIENTAČNÍ INSPEKCE

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v jednoletých kurzech anglického a německého jazyka vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v jednoletých kurzech anglického a německého jazyka vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v jednoletých kurzech anglického a německého jazyka

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V JEDNOLETÝCH KURZECH ANGLICKÉHO A NĚMECKÉHO JAZYKA VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Otázkám personálního managementu je věnována ze strany vedení školy velká pozornost. Dokladem toho je skutečnost, že z celkového počtu 37 učitelů je pouze 5 externích. Tento fakt má výrazně pozitivní dopad na oblast plánování i organizování.

Orientační inspekce byla zaměřena na jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, které jsou určeny absolventům středních škol s úplným středním vzděláním nebo s úplným středním odborným vzděláním nebo vyšším odborným vzděláním (dále jen jednoletý kurz).

V kurzech anglického jazyka je výuka vedena 15 učiteli (jeden rodilý mluvčí), v kurzech německého jazyka vyučuje celkem 10 učitelek. Všichni vyučující jsou odborně a pedagogicky způsobilí.

Posluchači jsou zařazováni do homogenních skupin podle vstupní jazykové úrovně na základě rozřazovacích testů. V době orientační inspekce bylo zapsáno v jednoletých kurzech celkem 191 posluchačů (7 skupin s výukou anglického jazyka - 119 posluchačů, 5 skupin s výukou německého jazyka - 72 posluchačů). Podle zájmu a stupně jazykové pokročilosti posluchačů je součástí programu kurzů i příprava ke složení státních jazykových nebo mezinárodních zkoušek.

Metodickými a poradními orgány ředitelky školy jsou pedagogická rada a předmětové komise

anglického a německého jazyka. Komise pracují podle ročního plánu a koordinují činnost jednotlivých učitelů. Vzájemně konzultují a plánují koncepci výuky, přípravu ústní části státních jazykových zkoušek a výběr učebnic. Vyjadřují se k provozně-organizačním záležitostem, k materiálně-technickému zabezpečení výuky. Organizačně a personálně zajišťují různé aktivity. Činnost metodických orgánů je dokumentována formou zápisů, ze kterých vyplývá, že jejich práce je neformální, založená na vzájemné součinnosti. Kompetence i zodpovědnost předsedů metodických zařízení jsou ředitelkou posíleny. Podílejí se na přípravě ročního plánu školy, na hodnocení práce školy a zpracování podkladů pro výroční zprávu. Provádí hodnocení kurzů. Účastní se porad vedení a zajišťují tak přenos potřebných informací, vytvářejí účinnou zpětnou vazbu a přispívají k efektivnímu řízení výchovně-vzdělávacího procesu.

Ve škole je vytvořen systém vnitřní kontroly, postihující celou organizační strukturu. Kontrolní činnost je plánována časově i obsahově. Kompetence v oblasti kontroly výchovně-vzdělávacího procesu byly ředitelkou delegovány na obě zástupkyně. Záznamy z hospitací a kontrol jsou vedeny, obsahují jasně formulované závěry a v případě zjištěných nedostatků i opatření přijatá k jejich nápravě. Výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány s pracovníky, kteří mají možnost vyjádřit se ke zjištěným skutečnostem. Rezervy a nedostatky jsou následně odstraňovány a kontrolovány. Systém vnitřní kontroly je propracovaný a funkční. Kontrolní systém poskytuje potřebné podklady pro vyhodnocování úrovně činnosti školy.

Při organizaci vyučování v jednoletých kurzech škola postupuje jako při organizaci školního roku ve středních školách. Výuka probíhá ve dvouhodinových blocích dopoledne s dvacetihodinovou týdenní dotací (16 hodin hlavní jazyk, 4 hodiny vedlejší jazyk). Počty hodin v jednotlivých kurzech odpovídají platným právním předpisům. Stavba rozvrhu respektuje i psychohygienické zásady výuky. Maximální počet posluchačů stanovený platnými předpisy ve skupině (25) nebyl překročen. Oblast organizování se opírá o organizační řád školy. Náplň práce jednotlivých pracovníků podle jejich zařazení je vymezena. Organizačně se škola v oblasti výchovně-vzdělávací člení podle vyučovaných cizích jazyků na oddělení (sekce) těchto jazyků nebo oddělení jim příbuzných jazyků. Sekce řídí určený vedoucí, v případě anglického a německého jazyka vykonávají tuto funkci zástupkyně ředitelky. Zpracovaná organizační struktura plně odpovídá potřebám školy a umožňuje efektivní řízení.

Práva a povinnosti posluchačů stanoví Vnitřní řád státní jazykové školy. Jeho součástí jsou rovněž zásady finančního hrazení výuky, včetně specifikace podmínek pro vrácení poměrné části úplaty za výuku.

Učitelé mají zájem o získávání aktuálních poznatků formou dalšího vzdělávání. Podle omezených finančních možností (škola nedostává státní dotace na další vzdělávání pedagogických pracovníků) se účastní vzdělávacích akcí. Využívají přitom hlavně programové nabídky pedagogického centra, pedagogické fakulty a pražského Goethe Institutu. Řadu akcí si hradí sami. Někteří učitelé si rozšiřují své vzdělání dalším studiem (tlumočnicko-překladačský kurz). Využíváno je rovněž vlastní studium odborné literatury a časopisů, účast na konferencích pořádaných např. asociací učitelů angličtiny. Podle možností absolvují zahraniční studijní pobyty a kurzy pro učitele.

Vnitřní i vnější informační systémy školy jsou účelně strukturované. Všichni zaměstnanci i posluchači mají přístup k informacím, které jsou předávány včas a v potřebném rozsahu. V obousměrném přenosu informací (posluchači - vedení školy) sehrává důležitou roli Rada studentů. Prostřednictvím svých zástupců se mohou posluchači vyjadřovat k ročnímu plánu školy, k obsahu učiva a ke kvalitě práce jednotlivých učitelů. Jejich náměty a připomínky jsou podle potřeby předmětem jednání pedagogické rady. Každá skupina volí svého zástupce,

který se účastní jednání s vedením školy. Z jednání Rady studentů jsou vedeny zápisy.

Pro odměňování zaměstnanců platí vnitřní mzdové předpisy. S jejich zněním jsou všichni seznámeni.

Personální podmínky výuky umožňují realizovat vzdělávací program školy na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V JEDNOLETÝCH KURZECH ANGLICKÉHO A NĚMECKÉHO JAZYKA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy, její učebny i společné prostory jsou udržované, čisté a esteticky podnětné. Vytvářejí velmi dobré pracovní prostředí pro učitele i posluchače. Výuka v jednoletých kurzech probíhá ve dvanácti světlých a prostorných kmenových učebnách. Nábytek je nový a umožňuje variabilní uspořádání. Učebny situované na frekventovanou veřejnou komunikaci mají zhoršené psychohygienické podmínky výuky v důsledku zvýšené hlukové zátěže.

Pro slavnostní shromáždění, semináře, přednášky a další aktivity je využívána aula. Posluchači mají možnost v určenou dobu pracovat na internetu v počítačové učebně, která je vybavena pouze pěti PC a nelze je efektivně využívat pro práci s celou skupinou. Počítače byly zakoupeny z finančních prostředků školy.

Pro potřeby výuky je k dispozici pouze základní didaktická technika, která neumožňuje používání moderních technologií ve výuce cizích jazyků. Nadstandardem je pouze vybavení tříd ozvučným zařízením.

Učitelská knihovna je dobře vybavena nejenom odbornou a informativní literaturou, ale i dalšími tituly. V rámci finančních možností je průběžně doplňována.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vzhledem k zaměření školy průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V JEDNOLETÝCH KURZECH ANGLICKÉHO A NĚMECKÉHO JAZYKA

Realizace vzdělávacích programů

Schválené učební osnovy pro jazykové školy čj. 18 314/88-210 jsou z roku 1988. Svými stanovenými cíli neodpovídají současným požadavkům a trendům výuky cizího jazyka. Vzdělávání v jednoletých kurzech proto bylo doplněno o rámcově zpracované učební osnovy, které navrhly předmětové komise a ředitelka školy je schválila. Učitelé mají učební osnovy pro anglický i německý jazyk rozpracované v časově-tematických plánech.

Realizace učebního plánu odpovídá schválené vzdělávací koncepci MŠMT.

Výuka je v souladu s učebním plánem a učebními osnovami.

Povinná dokumentace je vedena, způsob vedení průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Úroveň naplňování učebního plánu a osnov je součástí systému kontroly, který je propracovaný a plánovitý. Výsledky jsou projednávány a analyzovány, vedení školy s výsledky dále pracuje a zohledňuje je ve své další činnosti. Sleduje realizaci přijatých opatření.

Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.

Anglický jazyk

Týdenní 16 hodinová dotace angličtiny jako hlavního jazyka je rozvržena na výuku gramatiky, praktického jazyka, konverzace. Vedlejší jazyk (němčina) je dotován 4 hodinami týdně.

V hospitovaných hodinách se projevila svědomitá a pečlivá příprava učitelek na výuku. Obsah učiva odpovídal předloženým časově-tematickým plánům. Výukové cíle byly většinou vymezeny jednoznačně. Zcela ojediněle se projevily nedostatky ve výběru a utřídění probíraného učiva. Stanoveným cílům odpovídala i řada doplňujících didaktických materiálů, které si učitelky samy vyrobily. K efektivitě sledované výuky přispělo i využití didaktické techniky.

Vyučující volili didaktické postupy a formy práce v závislosti na povaze probíraného učiva. Učební aktivity vytvářely dostatek přirozených řečových situací pro komunikaci. Posluchači prokazovali většinou velmi dobrou schopnost samostatného, často pohotového ústního projevu. Učitelky je vedly ke správnému jazykovému vyjadřování. Důraz byl kladen na intonaci a výslovnost.

Opakování a procvičování učiva bylo systematické. Výuka nepostrádala motivující a relaxační prvky, které jsou v případě dvouhodinové blokové výuky nezbytné.

Učitelky využívaly při komunikaci i aktuální dění doma a ve světě. Pozitivem bylo rovněž uplatnění informační výchovy - rozvíjení dovednosti pracovat s různými druhy textů. Posluchači měli k dispozici několik typů slovníků. Ve sledovaných hodinách často docházelo k účinnému propojení výuky jazyka s dalšími předměty (dějepis, zeměpis, literatura).

Pro získání zpětné vazby učitelky využívaly různé formy kontroly porozumění (opis, odpovědi na otázky, reprodukce obsahu).

Negativem některých hodin byla absence hodnotícího shrnutí bezprostředně po ukončení učební činnosti, posluchači nezískávali nutné korekční informace a nemohli tak posoudit míru své úspěšnosti.

Užívání cizího jazyka vyučujícími bylo plně funkční a příznivě ovlivňovalo úroveň cizojazyčné atmosféry ve výuce.

Průběh vzdělávání v anglickém jazyce byl hodnocen jako velmi dobrý.

Německý jazyk

V letošním školním roce bylo vytvořeno 5 skupin, které mají němčinu jako hlavní jazyk. Celková dotace představuje 20 hodin, které jsou rozděleny následovně: gramatika 6 hodin, konverzace 4 hodiny, reálie 2 hodiny, práce s textem 2 hodiny, příprava ke zkoušce 2 hodiny. Zbývající 4 hodiny jsou věnovány výuce vedlejšího jazyka (angličtina).

Hospitace proběhly v různých skupinách u sedmi vyučujících. Hodiny byly velmi dobře připraveny, učitelky zpravidla věnovaly velkou pozornost metodám a formám práce. Výuka byla důsledně vedena v německém jazyce, čeština převažovala pouze ve skupině, která studuje německý jazyk jako druhý cizí jazyk. Všem základním dovednostem byla věnována vyvážená pozornost. V hodinách byly využívány různé způsoby práce a aktivity na sebe logicky navazovaly. Učitelky byly s posluchači v neustálém kontaktu. Vhodně zdůvodňovaly, vysvětlovaly a shrnovaly jednotlivé činnosti, vedly je přemýšlení, odvozování a vyjádření vlastních názorů. Posluchači měli dostatek prostoru pro případné dotazy a samostatnou práci, a to zvláště v hodinách věnovaných přípravě na zkoušky. Program těchto hodin odpovídal průběhu písemné části vlastní zkoušky. Bylo očividné, že posluchači mají nacvičeny základní potřebné dovednosti a úkoly zvládají ve stanoveném časovém limitu. V průběhu hospitační činnosti byly zaznamenány pouze dvě hodiny které neodpovídaly stanovenému cíli. Výuka byla příliš teoretická, z hlediska metod a forem práce jednotvárná, bez úvodu a závěrečného

zhodnocení.

Průběh vzdělávání v německém jazyce byl hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Ukazatelem výsledků vzdělávání je především úspěšnost absolventů jednoletého kurzu u státních jazykových zkoušek a mezinárodních zkoušek, v přijímacím řízení na vysoké školy. Posluchači nejsou průběžně klasifikováni. Absence průběžné klasifikace známkami do značné míry eliminuje stresové prvky ve vyučování. Na závěr kurzu obdrží osvědčení o návštěvě kurzu. Úroveň dosahovaných studijních výsledků posluchačů hodnotí a posuzuje škola na konci každého pololetí. Podrobným rozbořem se zabývají předmětové komise. Takto získané informace jsou využívány pro další plánování a zlepšování kvality výchovně-vzdělávací práce učitelů.

Někteří učitelé využívají systému testů založených na porovnávání dosažené jazykové úrovně za určité období s úrovní vstupní.

Výuka ve škole je organizována v souladu se schválenými učebními dokumenty. Při vyučování byly účelně využívány dostupné názorné pomůcky, didaktická technika a učitelé funkčně zpracované doplňkové materiály.

Pozitivem bylo systematické rozvíjení všech řečových dovedností a prohlubování všeobecných kompetencí posluchačů, zejména ve znalosti reálií a kultury zemí studovaného jazyka.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje o škole uvedené ve zřizovací listině jsou shodné s údaji uvedenými v Rozhodnutí o zařazení Státní jazykové školy, Plzeň, Sady 5. května 42, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Zřizovací listina je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Velkým přínosem pro činnost školy je spolupráce s jazykovými školami (od roku 2001 je škola členem Asociace státních jazykových škol České republiky) a dalšími institucemi zabývajícími se jazykovým vzděláváním.

Škola se snaží podle aktuálních potřeb společnosti rozšiřovat svoji vzdělávací nabídku. Získala licenci na pořádání mezinárodních zkoušek z německého jazyka, které jsou odstupňované podle obtížnosti. Osvědčení vydané MŠMT ji opravňuje realizovat v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vzdělávací programy pro učitele anglického, francouzského a německého jazyka. Od minulého školního roku se mohou uchazeči přihlásit také k vykonání státní speciální jazykové zkoušky. V rámci své hospodářské činnosti škola nabízí překladatelské a tlumočnické služby.

Jazyková oddělení organizují pro své posluchače tematické zájezdy do zemí studovaného jazyka, exkurze, besedy, návštěvy knihoven, divadelních představení a přednášek.

Veřejnost je informována o činnosti školy a její vzdělávací nabídce prostřednictvím webových stránek, článků v tisku, propagačních letáčků a inzerátů.

Skutečnost, že škola nedostává od státu žádné dotace, má negativní dopad na její celkový provoz, který je zejména hrazen z prostředků získávaných od posluchačů, výjimečně z dotace od zřizovatele nebo Magistrátu města Plzně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Jmenovací dekret ředitelky ze dne 30. 4. 2001 vydaný Radou Plzeňského kraje čj. H/88/01 s účinností od 1. dubna 2001
2. Zřizovací listina čj. 210 ze dne 31. května 2001, vydaná Plzeňským krajem, Škroupova 18, 301 00 Plzeň, s účinností od 1. června 2001
3. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení Státní jazykové školy, Plzeň, Sady 5. května 42, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 18 565/2001-21 ze dne 18. 9. 2001
4. Podkladová inspekční dokumentace
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2000/2001, 2001/2002,
6. Zájmové jazykové vzdělávání – dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje
7. Výkaz o jazykové škole podle stavu k 30. 9. 2002 Škol (MŠMT) V 18-01
8. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků školy (učitelů v jednoletých kurzech ve školním roce 2002/2003)
9. Přehled o absolvovaných vzdělávacích akcích pedagogických pracovníků ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003
10. Povinná dokumentace školy pro školní rok 2002/2003 (třídní knihy, řád školy, rozvrh hodin, učební plán školy, zápisy z jednání pedagogické rady)
11. Plány pro školní rok 2002/2003 (roční plán práce školy, plány předmětových komisí anglického a německého jazyka, časově-tematické plány hospitovaných předmětů, plán hospitační a kontrolní činnosti, 14-denní plány práce)
12. Zápisy z metodických zařízení (2002/2003)
13. Hospitační záznamy zástupkyň ředitelky (školní rok 2001/2002, 2002/2003)
14. Inspekční zpráva (čj. 044 438/99-3016 ze dne 26. března 1999)
15. Osvědčení o způsobilosti vzdělávacího zařízení, vydané MŠMT ČR, č. 15 614/2002-25-47, ze dne 11. července 2002
16. Přihlášky posluchačů do jednoletých kurzů ve školním roce 2002/2003
17. Pracovní náplně pedagogických pracovníků
18. Vnitřní mzdový předpis
19. Evidence posluchačů v jednoletých kurzech ve školním roce 2002/2003

ZÁVĚR

- *Současná úroveň personálních podmínek výchovy a vzdělávání v jazykové škole je velmi dobrá.*
- *Průměrné materiálně-technické podmínky výchovy a vzdělávání umožňují naplňovat školou deklarovaný vzdělávací program. Stávající didaktická technika i učební pomůcky jsou účelně využívány.*
- *V hospitovaných hodinách byly uplatňovány nejenom tradiční přístupy, ale i soudobé moderní trendy.*
- *Učitelé prokázali ve výuce vysokou odbornou erudici. Svě znalosti cizího jazyka si aktualizují dalším vzděláváním.*
- *Škola sehrává důležitou roli v oblasti jazykového vzdělávání.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
Členové týmu	PhDr. Marie Stolbenková	Stolbenková v. r.

V Plzni dne 14. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. dubna 2003

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Mgr. Eva Růžičková	Mgr. Eva Růžičková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Následující tabulky se neodesílají, slouží pro interní potřebu ČŠI.

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2003-04-23	Mgr. Eva Růžičková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.